

1. Obiekt 342

ZESPÓŁ KOŚCIOŁA PAR. P.W. WNIEBOWZIĘCIA N.M.P.

2. Czas powstania

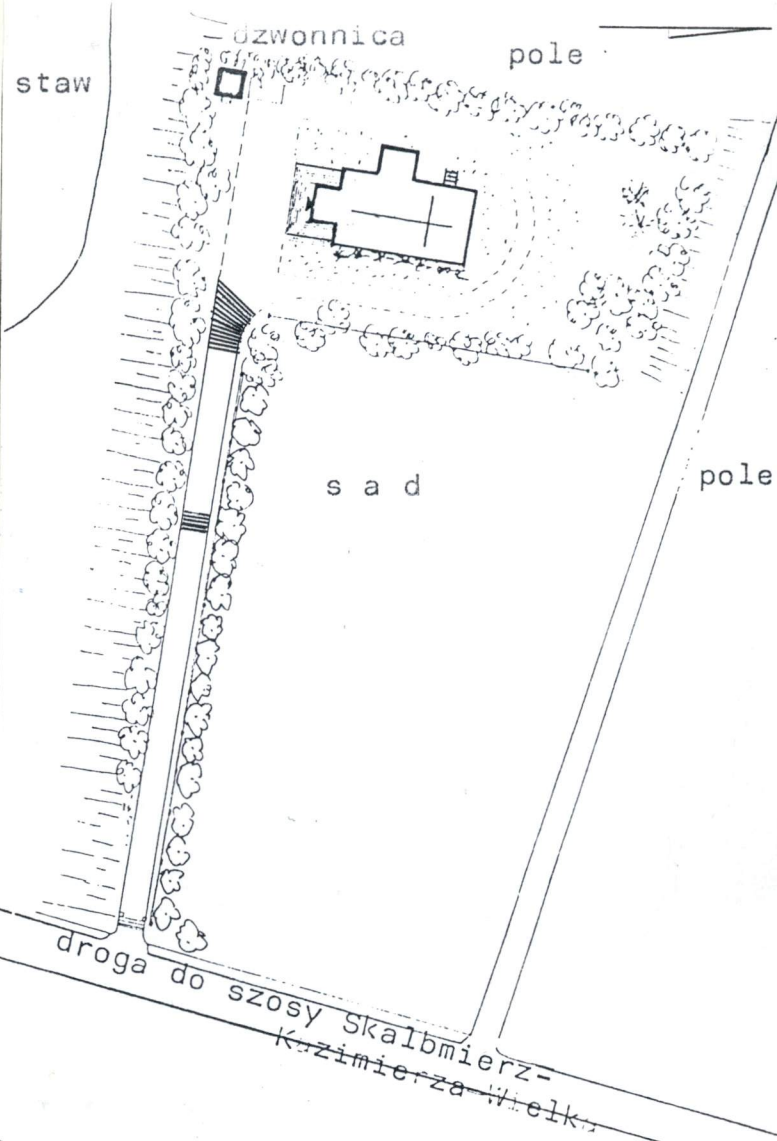
kościół - 1839-1840
dzwonnica - 1974 r.

3. Miejscowość

TOPOLA
/przeniesiony z Kazimierzy M./

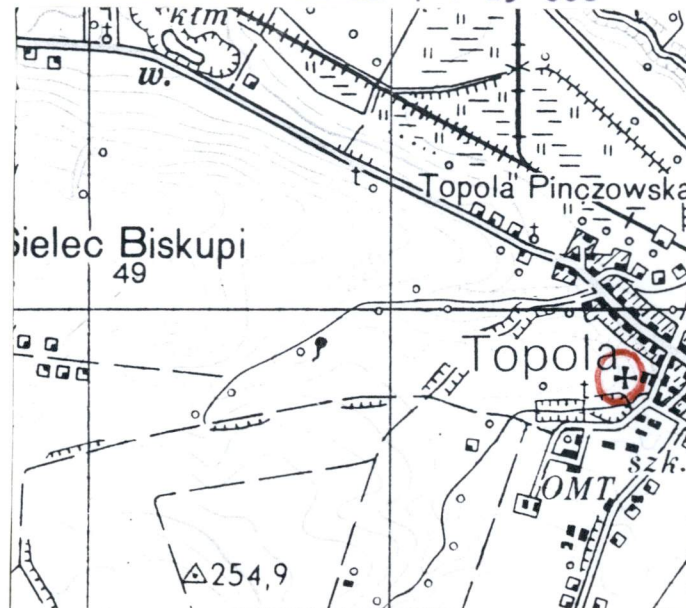
11. Zdjęcia. rzut, przekrój, sytuacja. orientacja

SYTUACJA - SKALA 1 : 1 000

Widok na kościół i dzwonnice.

ORIENTACJA - SKALA 1 : 25 000

4. Adres 28-531 Topola

nr hipoteczny

5. Przynależność administracyjna

województwo kieleckie

gmina Skalbierz

pow. KAZIMIERZA Wlk.

6. Poprzednie nazwy miejscowości

7. Przynależność administracyjna
przed 1 VI 1975

województwo kieleckie

powiat Pinczów

8. Właściciel i jego adres
Parafia rzym.-kat. p.w. Wniebo-
wzięcia N.M.P. w Topoli
28-531 Topola nr 172
/diecezja kielecka/

9. Użytkownik i jego adres

j.w.

10. Rejestr zabytków

Nr 2481 data 15.02.67/

Najstarszy kościół w Kazimierzy Małej miał być erygowany w 1063/wg dokumentu fałszyfikatu z XIV w./, jego istnienie tutaj jest potwierdzone w 1326, 1440 i 1470 r.

Między l. 1552-60 kościół został zmieniony przez Szafranców na zbór ariański, zwrócony katolikom dopiero ok. 1590 r. przez Lubomirskich. W 1698 r. był restaurowany.

W 1830 r. z uwagi na groźbę zawalenia kościół zamknięto, w latach 1839-40 dzięki baronowi Karolowi Larissowi wystawiono nowy też drewniany, do którego przeniesiono dawne barokowe wyposażenie.

Przy kościele w 1839 r. wystawiono drewnianą dzwonnice, w niej umieszczono dzwon z 1547 r. Obiekt ten miał 23 stopy wysokości.

W 1887 r. wymieniono gont na kościele, do jego korpusu głównego dostawiono bardzo długą przybudówkę od pd., wokół placu przykościelnego z licznymi nagrobkami z XIX w., wzniesiono parkan drewniany.

W latach 1954-72 wzniesiono w Kazimierzy Małej nowy kościół mury, stary drewniany stopniowo opadał w ruinę. Rozebrano - bez inwestycji - starą dzwonnice.

W 1972 r. zapadła decyzja o przeniesieniu starego kościoła do Topoli, wraz z barokowym wyposażeniem. Wnętrza. W 1973 r. kościół rozebrano przewieziono na nowe miejsce i zrekonstruowano /z wykorzystaniem w ok. 50 % starych elementów konstrukcyjnych i w ok. 100% - dekoracyjnych/. Dzwonnice zrekonstruowano w oparciu o zachowaną ikonografię.

Styl - kościół z 1 poł. XIX w. barokowy, dzwonnica - współczesna rekonstrukcja.

Zespół kościoła par. w pd. części wsi Topola, oddalony na pd.-zach. od trasy Skalbmierz-Kazimierza Wielka. Położony na niewielkiej platformie na skraju wzniesienia opadającego stromą skarpą od pd. zaś łagodnie w kierunku wsch.

Kościół drewniany na wysokiej podmurówce kamiennej jest zwrócony prezbiterium na pn. Zajmuje sam środek platformy wydłużonej stosownie do jego planu na linii pn.-pd. Granicę placu przykościelnego wytyczają gęsto nasadzone młode drzewa liściaste, parkan drewniany ze sztachet po stronie wsch. i stroma skarpa od pd.

Po stronie pd.-zach. kościoła stoi ołtarz połowy murowany z kamienia pod daszkiem z eternitu /z okapami pobitymi gontami/ wspartym na czterech drewnianych słupkach. Za ołtarzem - w samym narożniku placu i na skraju skarpy - dzwonnica drewniana na podmurówce.

Wokół kościoła opaska i chodnik komunikacyjny z płyt betonowych. Tylko od pd. przed schodkami frontowymi - szeroki pas chodnika na linii wsch.-zach. /aż do ołtarza połowego/ - z różowej kostki betonowej. Na jego przedłużeniu - na łagodnym stoku wsch. wzdłuż granicy skarpy pd. - długa alejka w dół aż do drogi lokalnej.

W alejce chodnik z płyt betonowych; między jego dwoma odcinkami a także od wsch. i zach. schodki jednobiegowe wyłożone kostką różową betonową. Po stronie pn. alei - długi odcinek ogrodzenia murowanego półpełnego z piaskowca z czworobocznymi słupkami na niskiej podmurówce, między którymi drewniane przęsła ze sztachet. Na krańcu wsch. alejki - brama z prostokątnym otworem wejściowym między dwoma słupkami z kamienia pinczowskiego, nad którymi trójkątne drewniane zwieńczenie. Za bramą droga lokalna biegnąca w kierunku pn.-wsch. do szosy Skalbmierz-Kazimierza Wielka.

W bezpośrednim sąsiedztwie kościoła, za placem przykościelnym od pn. i zach. - pola uprawne, zaś od wsch. aż do drogi lokalnej - sad. W dole u stóp skarpy pd. - rozległe stawy, dalej na pd.-wsch. - za drogą - dawny zespół dworsko-parkowy położony na wzgórzu.

14. Kubatura -	15. Powierzchnia użytkowa ok. 3 200 m ²	16. Przeznaczenie pierwotne sakralne	17. Użytkowanie obecne sakralne
18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja <ul style="list-style-type: none"> - w 1972 r. podjęto decyzję o przeniesieniu starego drewnianego kościoła w Kazimierzy Małej do Topoli, - w 1973 r. obiekt rozebrano i przewieziono na miejsce, - rozbiórkę obiektu poprzedziło opracowanie przez dr.inż. Jana Juszkiewicza "Inwentaryzacji kościoła..." i "Orzeczenia o stanie technicznym...", - 27 VII 1973 r. przystąpiono do rekonstrukcji/elementy konstrukcyjne wykorzystano w 50%, stare dekoracyjne - w ok. 100%/. Wszystkie elementy drewniane poddano impregnacji. - 3 XII 1973 r. zakończono roboty konstrukcyjne - w 1973 r. M.Łapiński i M.Czwartosz opracowali "Projekt instalacji elektrycznej...", Cz. Bednarczyk "Plan zagospodarowania terenu". Tenże opracował "Projekt rekonstrukcji dzwonnicy". - po 1973 r. realizowano "Projekt zagospodarowania..." wykonano schodki, ogrodzenie/prace w toku/; w 1974 r. odtworzono dzwonnice. 		19 Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje) <ul style="list-style-type: none"> - plan zagospodarowania placu przykościelnego tylko częściowo zrealizowany/brak wokół placu ogrodzenia istnieje tylko jego odcinek pn. wzdłuż alejki/, - schody, chodniki, zrealizowany odcinek ogrodzenia i brama w stanie dobrym, - brak właściwego odprowadzenia wody z otoczenia kościoła /opaska z płyt betonowych wokół jego podmurówki wykonana niewłaściwie/. 	
		20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie <ul style="list-style-type: none"> - wykonanie właściwego odprowadzenia wody z placu przykościelnego. 	

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

Archiwum Diecezji Kieleckiej, Akta konsystorskie parafii w Kazimierzy Małej 1797-1938, sygn. PK 3/1a i II PK-II/2; Archiwum Państwowe w Kielcach, Akta Dyrekcji Ubezpieczeń, sygn.557.

22. Bibliografia

- ks.J.Wiśniewski, Historyczny opis kościołów, miast zabytków i pamiątek w pinczowskim, skalbmierskim i wiślickim, Mariówka 1927, s.88-94.
- Katalog zabytków sztuki w Polsce, t.III.Województwo kieleckie, pod red. J.Z.Łoziński, B.Wolff, z.9, Powiat pinczowski, Warszawa 1961, s. 26/27,

23. Źródło ikonograficzne i fotografia (rodzaj, miejsce przechowywania, sygnatury)

Archiwum Państwowe w Kielcach, Akta Dyrekcji Ubezpieczeń, sygn. 557, Plan kościoła, rys. Leopold Zarzycki 1847 r.

24. Uwagi różne

25. Opracował

tekst mgr Anna Adamczyk IX 1996 r. *Anna Adamczyk*

imie, nazwisko, data, podpis

plany, rysunki mgr Anna Adamczyk IX 1996 r. *Anna Adamczyk*

imie, nazwisko, data, podpis

zdjęcia fotogr. mgr Anna Adamczyk IX 1996 r. *Anna Adamczyk*

imie, nazwisko, data, podpis

miejsce przechowywania negatywów PSOZ O/Kielce

Karta po wypełnieniu podlega ochronie na podstawie przepisów prawa autorskiego

26. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwisko wypełniających)

27. Załączniki

wkładka 1

1. Miejscowość

T O P O L A

2. Obiekt (nazwa jak w karcie)

Zespół kościoła par.

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)

Zdjęcia.

Widok zespołu od wsch.

Widok zespołu od zach.

- Brama do zespołu kościelnego i schody.

Wkładkę założył: mgr Anna Adamczyk IX 1996 r.
(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów: PSOZ O/Kielce

Z-d Poligr. Jan Jasiński W-wa, ul. Wolna 13, tel. 12-43-83

Wzór ODZ 1978 r.